

Vlaams
Parlement

vergadering **C59 – WEL5**
zittingsjaar 2012-2013

Handelingen

Commissievergadering

Commissie voor Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en
Armoedebeleid

van 11 december 2012

INHOUD

Vraag om uitleg van mevrouw Mia De Vits tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het respect voor de rechten van kinderen bij echtscheiding - 342 (2012-2013)	3
Vraag om uitleg van mevrouw Else De Wachter tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de adoptie van Colombiaanse straatkinderen - 372 (2012-2013)	7
Vraag om uitleg van mevrouw Else De Wachter tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de stopzetting van de subsidieregeling voor de adoptie van Chinese kinderen - 427 (2012-2013)	9

■

Voorzitter: mevrouw Katrien Schryvers

**Vraag om uitleg van mevrouw Mia De Vits tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over het respect voor de rechten van kinderen bij echtscheiding
- 342 (2012-2013)**

De voorzitter: Mevrouw De Vits heeft het woord.

Mevrouw Mia De Vits: Voorzitter, minister, collega's, we hebben het in deze commissie al verschillende keren gehad over het respect voor kinderen bij een echtscheiding en over de rechten van de kinderen. Spijtig genoeg duikt deze problematiek opnieuw op in het recente jaarverslag van het Kinderrechtencommissariaat.

Vele kinderen lijden vandaag onder een echtscheiding, en wanneer ze dan nog de inzet worden van een vechtscheiding, dan wordt het er zeker niet beter op. De kinderrechtencommissaris stelt het duidelijk: "Jaar na jaar zien we de immense impact van dit soort conflicten op het leven van de kinderen." En die conflicten gaan niet altijd over essentiële dingen zoals schoolkeuzes, maar ook over kleine dingen waar jongeren naar uitkijken, zoals de muziekschool, de sportclub of de jeugdvereniging.

Jeugdrechtbanken worden overspoeld door deze problematiek, en vaak lijkt dit voor de ouders nog de enige oplossing. Ingaand op de suggestie van de kinderrechtencommissaris ben ik er voorstander van om een oplossing te zoeken voor deze nood binnen het Vlaamse welzijnswerk.

Op dit ogenblik zijn er plannen voor de hervorming van het huidige landschap van de preventieve gezinsondersteuning. Bij deze hervorming moeten we oog hebben voor de vechtscheidingen.

Minister, momenteel lopen er pilootprojecten voor de Huizen van het Kind. In hoeverre wordt hier vandaag al naar een aanpak gezocht voor de vechtscheidingen? Houdt men bij deze problematiek ook rekening in het kader van het toekomstige decreet Preventieve Gezinsondersteuning? Ik bedoel niet dat we dat daar als dusdanig in moeten zetten, maar voorziet u in de nodige flexibiliteit in dat decreet zodat het aanbod daar ook kan worden ondergebracht?

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Voorzitter, ik wil me zeer graag aansluiten bij de vraag van mevrouw De Vits. Ik was ook aanwezig bij de voorstelling van het jaarverslag van de kinderrechtencommissaris en heb ook eens de moeite gedaan om het verslag volledig door te nemen. Ik denk dat het nuttig zou zijn om de kinderrechtencommissaris hier uit te nodigen – als ik me niet vergis, is dat een jaarlijkse gewoonte – om deze problematiek ten gronde te bespreken. Het is heel belangrijk om hier vanuit de Vlaamse bevoegdheden aandacht aan te besteden.

Voorzitter en mevrouw De Vits, vanuit u beider partijen is er in het verleden een interessant voorstel gekomen van mevrouw Sonja Becq en de heer Guy Swennen in verband met bemiddeling ter zake. Dat voorstel kon door omstandigheden toen niet meer verder worden behandeld, ik dacht vanwege de verkiezingen. Achteraf is dat nooit meer opnieuw opgenomen. Misschien is het zinvol om ook die piste mee te bekijken. Mevrouw De Vits, ik geloof persoonlijk meer in bemiddeling dan in Huizen van het Kind en allerlei andere ondersteunende maatregelen omdat men met de bemiddeling rechtstreeks naar het concrete probleem kan gaan. Misschien is het nuttig om daar binnen het kader van deze commissie nog eens aandacht aan te besteden.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Vera Jans: Voorzitter, ik sluit me ook zeer graag aan bij de vraag van mevrouw De Vits. De kinderrechtencommissaris was heel duidelijk. Hij gaf aan dat een kwart van alle vragen die bij hem binnenkomen, te maken heeft met kinderen die betrokken zijn in een scheiding. Een opvallende bemerking was ook dat er geen klachten binnenkomen over scheidingen die via bemiddeling verlopen. Daar was er een heel duidelijk onderscheid. Daarom pleit de kinderrechtencommissaris onomwonden voor meer bemiddeling, en terecht.

Binnen de eerste lijn bestaat er nochtans een aanbod aan koppels die bereid zijn, of soms verplicht worden of doorverwezen worden, om te gaan naar de familiale bemiddeling binnen het centrum algemeen welzijnswerk (CAW). Daar bestaat echtscheidingsbemiddeling en ouderschapsbemiddeling. Daarnaast is er ook de bezoekerimte, maar dat is een kleiner onderdeel.

Om een zicht te krijgen op wie daar in welke mate gebruik van maakt, heb ik naar aanleiding van het verschijnen van het jaarverslag van het Kinderrechtencommissariaat een aantal schriftelijke vragen ingediend waarvan ik het antwoord afwacht. Ik wil van deze gelegenheid gebruikmaken om bijkomend aan de minister te vragen op welke manier het bestaande familiale bemiddelingsaanbod van het CAW wordt bekendgemaakt, gepromoot of onder de aandacht wordt gebracht van de vele ouders die in een echtscheiding verwickeld geraken. Ik twijfel eraan of zij wel op de hoogte zijn van het aanbod dat vandaag al bestaat.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Collega's, net als u hebben wij kennisgenomen van het jaarverslag van het Kinderrechtencommissariaat. Net als u zijn we ons terdege bewust van het geschetste probleem.

In navolging van de bepalingen van het Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind, zoals ook toegepast in het decreet betreffende de rechtspositie van de minderjarigen in de integrale jeugdhulp, doen we er alles aan om bemiddeling te stimuleren als methodiek en als specifiek aanbod in de hulpverlening en in het veld van de preventie zoals de opvoedingsondersteuning. In het domein van de preventie en de jeugdhulpverlening heeft bemiddelen als bijzondere vorm van onderhandelen de laatste jaren breed ingang gevonden ten gevolge van talrijke sectorale inspanningen op het vlak van training en vorming. Heel wat professionelen gaan bemiddelend tewerk en moedigen ouders ook sterk aan om in het belang van het kind bemiddelend te onderhandelen in echtscheidingsituaties of in situaties van moeilijk lopende relaties.

Daarnaast kreeg het Vlaams Forum Kindermishandeling, waarin beleidsmakers van Welzijn en Justitie met elkaar gericht overleggen, de opdracht om een advies te formuleren met betrekking tot de problematiek van kinderen die verstrikt zitten in stukgelopen relaties. Op 11 december, vandaag dus, organiseert het Vlaams Forum Kindermishandeling een seminarie met mensen uit het werkveld, medewerkers van de CAW's, politiemensen, beleidsverantwoordelijken binnen Welzijn, een vertegenwoordiging van het Centrum voor Longitudinaal en Levensloop Onderzoek (CELLO) 'Scheiding in Vlaanderen', jeugdmagistraten en jeugdadvocaten. Het is de bedoeling dat dit seminarie zal resulteren in een reeks aanbevelingen op het niveau van het beleid en op het niveau van de organisatie van concrete ondersteunende maatregelen voor actoren in het werkveld en beslist ook voor ouders.

We hebben deze vraag gesteld om bijkomende beleidsmaatregelen te kunnen nemen. Het is immers onze betrachting om bemiddeling als een conflictvermijdende en -oplossende manier van overleggen in het domein van de opvoeding en opvoedingsondersteuning en de hulpverlening aan kinderen in Vlaanderen te promoten. Eveneens zal het Hoger Instituut voor Gezinswetenschappen in het voorjaar 2013 een rondetafel organiseren inzake relatieondersteuning. Hieruit moeten verschillende voorstellen komen voor de inbedding en het gebruik van deze methodiek.

U ziet het, we willen hier niet over één nacht ijs gaan en goed nadenken waar en hoe we bemiddeling, en in het bijzonder bemiddeling bij echtscheiding, verder vorm kunnen geven. Heel belangrijke partners hierbij – zij leveren op vandaag reeds grote inspanningen – zijn de CAW's. De CAW's bezitten een uitgebreid hulpaanbod dat kan worden ingezet bij gezins- en relationele problemen: relatiebegeleiding, relatietherapie, scheidingsbemiddeling, ouderschapsbemiddeling, begeleiding van contact tussen ouder en kind in een conflictsituatie enzovoort. In dit brede aanbod met betrekking tot relaties en scheiding staat conflictpreventie centraal. Door een laagdrempelig aanbod rond relaties, opvoeding en scheiding te ontwikkelen en het aanbod aan familiale bemiddeling verder uit te bouwen, kan preventief worden gewerkt zodat mensen in een scheiding niet grijpen naar bij vonnis opgelegde omgangsregelingen.

Er wordt gewerkt aan een driesporenbeleid. Ten eerste is er de preventie van problemen door een goede informatieverstrekking en voorlichting: het aanbod van het algemeen welzijnswerk gaat van relatiebegeleiding, over scheidings- en ouderschapsbemiddeling tot de bezoekerimte. De voorbije jaren zijn al heel wat initiatieven genomen zoals de scheidingswijzer en de vis-a-vis-kalender. Het respect voor de rechten van kinderen bij echtscheiding werd bij de ontwikkeling van deze instrumenten in het oog gehouden. Daarnaast bestaat er het onthaal en de directe hulp voor ouders en kinderen die geconfronteerd worden met een scheiding: de CAW's hebben een belangrijke rol te vervullen in het informeren van kinderen en ouders die in een scheidingssituatie zitten en in het bieden van kortdurende directe hulp aan kinderen en ouders. En tot slot bieden de CAW's begeleiding in het kader van problemen ten gevolge van scheiding. De CAW's beschikken, zoals eerder gezegd, over heel wat hulp in het kader van scheiding en ouder-kindrelaties. Het is belangrijk dat deze hulp subsidiair wordt ingezet. In dit kader is het van belang dat mensen het aanbod van het CAW goed kennen zodat ze er in een vroeg stadium van de probleemwording een beroep op kunnen doen.

Aan het Vlaams Forum Kindermishandeling is dus een aantal beleidsadviezen gevraagd. In het eerste kwartaal van 2013 komt er een rondetafel om na te gaan hoe we de aanpak nog meer kunnen inbedden in de welzijnsvoorzieningen in Vlaanderen. Het CAW zal daarin een cruciale rol spelen.

Het is onze intentie om in het ontwerp van decreet Preventieve Gezinsondersteuning een brede definitie te hanteren van preventieve gezinsondersteuning, met name: “het geheel van maatregelen en aanbod dat gericht is op het bevorderen van het welbevinden van alle gezinnen met kinderen en jongeren, en aanstaande ouders met inbegrip van de ondersteuning op het vlak van opvoeding en preventieve gezondheidszorg”. Het toegankelijker maken van het aanbod rond bemiddeling, past daar volledig in.

De huidige pilootprojecten Huizen van het Kind in de regio's Oostende, Boom en Genk situeren zich op het vlak van de vormgeving van de samenwerking in het kader van de Huizen van het Kind. Een van de doelstellingen is om, gezien het lokaal aanwezige potentieel in het kader van de preventieve gezinsondersteuning, naar maximale synergie te zoeken om tot een zo goed mogelijk aanbod te komen. Daarbij wordt stapsgewijs gewerkt. In deze fase zat scheidingsbemiddeling niet specifiek in de scope van de vormgeving, maar we zullen aan de pilootprojecten vragen hiervoor aandacht te hebben.

De voorzitter: Mevrouw De Vits heeft het woord.

Mevrouw Mia De Vits: Minister, ik dank u voor uw antwoord.

Ik denk dat er nog meer moet worden ingezet op het bekendmaken van de bestaande hulpverlening. Het is nog altijd zo dat men zich al te gemakkelijk tot de justitie wendt. U hebt verteld hoe men aan informatieverstrekking doet, maar ik denk dat er nog meer kan gebeuren.

Mevrouw Dillen heeft verwezen naar het federale wetsvoorstel voor echtscheidingsbemiddelaars. Ik denk dat er op het federale niveau al echtscheidingsbemiddelaars zijn waarvoor men een

vergoeding moet betalen. Ik vraag me af op daar, op dat niveau, kan worden gevraagd of men bij contact met de echtscheidingsbemiddelaars ook wil verwijzen naar het aanbod van de CAW's.

Ik vind ook belangrijk dat u voor wat betreft het ontwerp van decreet Preventieve Gezinsondersteuning, met een brede definitie zult werken, met flexibiliteit zodat het erin ondergebracht kan worden.

Een punt dat telkens terugkomt in het verslag van het Kinderrechtencommissariaat heeft betrekking op de geestelijke gezondheidszorg. Die is niet rechtstreeks toegankelijk voor jongeren, en bovendien stellen we telkens weer vast dat die zorg meteen wordt stopgezet als er geen akkoord is tussen de ouders. In veel gevallen wordt ook preventief de toestemming van beide ouders gevraagd, ook dit is een oud zeer dat telkens weer in het verslag van het Kinderrechtencommissariaat aan bod komt. Jongeren kunnen zonder medeweten van de ouders geen begeleiding opstarten bij de psycholoog of therapeut. En als ze toegang krijgen, kunnen ze er niet voor betalen. Soms vragen ze of er een beroep kan worden gedaan op een soort psycholoog pro deo. Misschien moet eens bekeken worden wat er op dit vlak nog mogelijk is.

Ik dank u voor het antwoord. In de loop van de komende maanden zullen er zeker en vast nog nieuwe conclusies getrokken kunnen worden uit de diverse rondetafels die u hebt aangehaald.

De voorzitter: Mevrouw Dillen heeft het woord.

Mevrouw Marijke Dillen: Minister, ik dank u uiteraard ook voor uw antwoord.

Mevrouw De Vits, ik verwees naar een Vlaams voorstel van decreet, niet naar een initiatief van de federale overheid, en het was meer op preventie gericht. De federale echtscheidingsbemiddeling is ondertussen gerealiseerd, maar die is er voor degenen die al in de juridische fase zitten.

Minister, er is nog veel werk aan de winkel bij de advocatuur. Er is immers een gebrek aan kennis in verband met al die mogelijkheden. Ik heb het nu weer over preventieve maatregelen, wanneer mensen voor een eerste consultatie komen, niet over de loutere echtscheidingsbemiddeling. De meeste advocaten zijn er absoluut niet van op de hoogte. Misschien moet u eens nakijken op welke manier u daar iets aan kunt doen via de Vlaamse Vereniging van Advocaten. Misschien kan er op de ene of de andere manier meer aandacht worden besteed aan deze problematiek, want dat is bijzonder belangrijk.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Vera Jans: Voorzitter, minister, ook dank voor het antwoord. Ik noteer dat er heel wat concrete initiatieven zijn om mensen te informeren zoals de scheidingswijzer en de vis-à-vis. We stellen inderdaad vast dat een deel van de mensen die gaan scheiden zelf actief op zoek gaat naar informatie, en deze doelgroep komt heus wel terecht. Maar er zijn ook heel veel mensen die de boot van de bemiddeling missen en ofwel bij de notaris ofwel bij de advocaat terechtkomen. Die twee beroepsgroepen lijken mij dan ook de beste doorverwijzers te zijn. Zij moeten zeker op de hoogte zijn van het goede en sterke aanbod dat bestaat op Vlaams niveau.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Het is maar een suggestie, maar het zou mijns inziens interessant kunnen zijn om na de rondetafel van het Hoger Instituut, waar we veel elementen verzameld zullen hebben, eens te bekijken hoe samenwerking, vertrouwdsheid met de materie en vertrouwdsheid met elkaars werking, nog kunnen worden verbeterd. Dit is inderdaad een pertinent issue en dat is misschien wel een geschikt moment om hier nog eens op terug te komen.

Voor jongeren die psychologische bijstand zoeken, is in het Tariefdecreet wel degelijk rekening gehouden met hun situatie: ze zijn niet verplicht om er hun ouders middelen voor te

vragen. Er zijn wel degelijk mogelijkheden gecreëerd waardoor jonge mensen daar terecht kunnen zonder dat ze aan hun ouders toestemming of financiële ondersteuning moeten vragen.

Mevrouw Marijke Dillen: Bestaat er een verslagboek van het colloquium?

Minister Jo Vandeurzen: Het moet nog plaatsvinden in het eerste kwartaal van 2013.

Mevrouw Marijke Dillen: Voorzitter, het zou dan misschien zinvol zijn om ervoor te zorgen dat wij er op de ene of de andere manier van op de hoogte worden gebracht.

Minister Jo Vandeurzen: Normaal gezien wordt u altijd geïnformeerd.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

**Vraag om uitleg van mevrouw Else De Wachter tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de adoptie van Colombiaanse straatkinderen
- 372 (2012-2013)**

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Voorzitter, minister, mijn vraag spitst zich toe op een artikel dat we de voorbije maanden in de pers konden lezen over de Colombiaanse straatkinderen. De voornaamste reden waarom ik deze vraag wil stellen, is omdat we hier geconfronteerd worden met de twee voor ons belangrijkste basisprincipes bij interlandelijke adoptie: het belang van het kind en het respecteren van het Haags Verdrag. Een derde belangrijk principe voor ons is dat we in het nieuwe decreet Interlandelijke Adoptie extra aandacht besteden aan de nazorg in het algemeen.

Dit zijn drie zaken die via dit artikel enorm gevat worden. Blijkbaar werden Colombiaanse straatkinderen min of meer ontvreemd van hun ouders. Daarbij hebben de adoptieouders de kindjes wel via de legale procedure geadopteerd, laat dat duidelijk zijn. Uit onderzoek blijkt nu dat in het verleden in Colombia heel wat zaken misgelopen zijn waardoor het Colombiaanse ‘kind en gezin’ de procedure niet correct heeft toegepast en waardoor kindjes die eigenlijk niet voor adoptie in aanmerking kwamen, toch voor adoptie werden afgestaan.

Sindsdien zouden een 300-tal ouders melding hebben gemaakt van het feit dat hun kinderen op die manier van hen zouden zijn ontvreemd. Tussen 1992 en 2011 zouden 132 Colombiaanse kinderen door Belgische ouders zijn geadopteerd via de officiële weg. De Vereniging voor Kind en Adoptiegezin kan niet uitsluiten dat zulke kinderen ook in ons land zitten. Ik citeer hier gewoon wat ik uit de pers heb vernomen.

Minister, heeft Kind en Gezin zicht op de situatie in Vlaanderen?

Indien er zulke kinderen in Vlaanderen werden geadopteerd, werden de adoptiegezinnen in dit kader opgevangen? Zo ja, lijkt de nazorg me in dat verband cruciaal. Geen enkel gezin wil op die manier met deze eventuele werkelijkheid worden geconfronteerd.

Zijn er in verband met deze zaak contacten gelegd met de Colombiaanse autoriteiten? Zo ja, wat is hiervan het resultaat?

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: De adoptie van kinderen die in Vlaanderen geplaatst worden vanuit Colombia verlopen via de bevoegde autoriteit, het Instituto Colombiano de Bienestar Familiar (ICBF). De kinddossiers van deze autoriteit zijn zeer uitgebreid en beschrijven alle informatie over de herkomst van de kinderen.

Adoptie is in Colombia een beschermingsmaatregel ten bate van het kind wiens rechten niet zijn gerespecteerd. Een kind kan geadopteerd worden als de ouder of een familieadvocaat toestemming heeft gegeven of als de kinderen adoptabel zijn verklaard door de advocaat of door een familierechter. Bij verlaten, verwaarloosde, misbruikte of uitgebuite kinderen kan een kind voor adoptie vertrekken zonder dat de ouders toestemming gaven. In dergelijke situaties wordt bij de kindtoewijzing uitgebreid omschreven waarom en hoe de kinderen adoptabel werden verklaard en volgens welke wetgeving. Daarnaast zijn er ook bewijsstukken in het kinddossier waaruit blijkt dat er voor de kinderen gezocht is naar een permanente familiale opvang binnen de eigen familie en omgeving maar dat dit niet mogelijk was.

Dit is een andere regelgeving dan in Vlaanderen, waarbij ouders steeds toestemming moeten geven voor adoptie, tenzij in uitzonderlijke omstandigheden.

In sommige landen van herkomst, niet alleen in Colombia, kunnen kinderen ook geadopteerd worden zonder deze toestemming als de ouders uit hun ouderlijke macht ontzet werden.

Van de kinderen die in Vlaanderen geplaatst werden zonder toestemming van de ouders was dit bekend van bij de toewijzing en zijn de adoptieouders daar van bij het begin van op de hoogte. Ieder adoptiekind ouder dan 12 jaar kan ook inzage in zijn adoptiedossier vragen en zo vernemen waarom zijn ouders geen toestemming moesten geven voor de adoptie.

Het Vlaams Centrum voor Adoptie heeft hierover niet rechtstreeks contact genomen met de bevoegde autoriteit in Colombia, maar heeft deze zaak wel verder opgevolgd. Het ICBF heeft een rechtszaak aangespannen tegen journalisten van het programma ‘Séptimo Día’ en werd daarbij in het gelijk gesteld. Het kreeg het recht om “door middel van een bevoegde woordvoerder uitleg te geven over de behandelde punten en aldus aan de televisiekijkers een juiste en objectieve informatie te verstrekken” omdat geen aantoonbaar bewijs is geleverd dat er iets mis is.

Het ICBF zelf werd ook opgedragen om in het vervolg het onderzoek naar de mogelijkheid van opvang binnen eigen familieverband uit te breiden tot de zesde graad. Om deze reden heeft het ICBF op 1 maart 2012 besloten een onderzoek te laten instellen naar 1300 procedures waar het kind tot dat moment was vrijgegeven voor adoptie. Er werd onderzocht of de juiste procedure is gevolgd, of aan de wettelijke termijn is voldaan en of de dossiers volledig zijn. Het onderzoek is uitgevoerd door het Colombiaanse Openbaar Ministerie.

De staatssecretaris van Veiligheid en Justitie van Nederland werd door het ICBF over de uitkomst van dit onderzoek geïnformeerd. Gebleken is dat het ICBF in de 1300 onderzochte procedures zorgvuldig heeft gehandeld en dat de informatie in de dossiers klopt. Het Vlaams Centrum voor Adoptie behoudt dan ook het vertrouwen in de werking met Colombia.

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Het is cruciaal in dit dossier dat een aantal zaken worden verduidelijkt. We horen niet alleen in dit dossier maar vaak ook in de media bepaalde zaken tot op een zeker punt. Daarna houdt de informatie op. En het is precies die informatie die cruciaal is, zeker in dit verband.

Voor mij is het zeer belangrijk dat u aangeeft dat de adoptiegezinnen in Vlaanderen op de hoogte waren van de procedure die ter plaatse werd gevolgd. Dat toont nogmaals aan dat nazorg nog belangrijker wordt. We moeten daar in het nieuwe decreet nog meer aandacht aan besteden. Het is voor heel het gezin, maar vooral voor het geadopteerde kind, heel belangrijk dat men daarmee aan de slag kan. Zelfs indien men het weet, gaat het voor geadopteerde kinderen om belangrijke informatie die soms moeilijk te verwerken is. Daar moet in de toekomst dan ook verder aan gewerkt worden. Hopelijk is daarmee ook aangegeven dat men langs deze weg meer en duidelijkere informatie kan krijgen dan alleen door het lezen van bepaalde kranten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■

Vraag om uitleg van mevrouw Else De Wachter tot de heer Jo Vandeurzen, Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin, over de stopzetting van de subsidieregeling voor de adoptie van Chinese kinderen - 427 (2012-2013)

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Voorzitter, minister, de reden waarom ik vandaag deze vraag om uitleg stel, is dat we in 2009 de commotie hebben gekend rond het feit dat een bepaald adoptiebureau failliet was en dat de dossiers moesten worden opgevangen. Daar is toen een oplossing voor gevonden op een vrij snelle manier, vooral om de kandidaat-adoptiegezinnen duidelijkheid en zekerheid te geven over hun dossier. Dat was op dat ogenblik zeer belangrijk.

Vanuit de sector en van kandidaat-adoptiegezinnen voor een kindje uit China, verneem ik dat er ongerustheid is en dat men niet goed weet hoe het nu verder moet, nu blijkt dat er ten aanzien van de subsidiëring in de nabije toekomst een probleem zou rijzen.

Ik wil eerst en vooral stellen dat we er via het nieuwe decreet voor zorgen dat men meer duidelijkheid en zekerheid krijgt over de procedure en de termijn die men moet doorlopen. In het verleden was dat minder het geval. Kandidaat-adoptiegezinnen die kiezen voor China, kenden vaak onduidelijkheid en hadden een lange periode voor de adoptie voor de boeg. Nu wordt duidelijk dat de periode voor Chinese kindjes de voorbije jaren opliep tot vijf jaar en meer. Voor ouders met een inlogdatum in China in 2007, is er een vooruitzicht voor toewijzing in juni 2015. Op dit moment zijn er bij Ray of Hope nog twaalf dossiers voor China in afhandeling. Dat wil zeggen dat twaalf families nog wachten op een Chinees kind.

Minister, heeft de Vlaamse Centrale Autoriteit inzake Adoptie (VCA) er zicht op hoeveel kandidaat-adoptieouders hebben aangegeven dat ze hun adoptieprocedure voor China willen stopzetten? Kan de subsidieregeling niet verlengd worden, aangezien men er rekening mee moet houden dat de wachttijden nu oplopen tot vijf jaar en langer, totdat het laatste dossier is afgehandeld? We moeten rekening houden met het verleden en de problemen die al gerezen zijn in het dossier van het adoptiebureau dat in het verleden werkzaam was in China en de grote emotionele problemen waar die kandidaat-adoptiegezinnen mee te maken hadden omwille van die onzekerheid.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Lies Jans: Ik wil me aansluiten bij de vraag van mevrouw De Wachter. Ik denk dat iedereen die betrokken was bij de opmaak van het nieuwe decreet rond adoptie, de oproep van de kandidaat-adoptieouders van kindjes uit China heeft gekregen. Ik denk dat we de bekommernis van die mensen ter harte moeten nemen, als je ziet welk traject die kandidaat-adoptieouders al doorlopen hebben. Dat was zeker niet eenvoudig en het ziet er voor de toekomst ook niet eenvoudig uit. Ik ondersteun de vraag van collega De Wachter naar het zoeken naar een oplossing om die subsidiëring langer te kunnen laten doorlopen dan nu gepland is.

De voorzitter: Minister Vandeurzen heeft het woord.

Minister Jo Vandeurzen: Het Vlaams Centrum voor Adoptie heeft geen zicht op de intenties van de adoptieouders met een lopende bemiddelingsovereenkomst voor het kanaal China. Een dergelijke overeenkomst wordt gesloten tussen kandidaat-adoptanten en een adoptiedienst. Het Vlaams Centrum voor Adoptie heeft wel vernomen dat Ray of Hope de betreffende families uitnodigde voor een informatieavond op 17 december 2012 en op 20

december 2012 op de adoptiedienst. Ten vroegste na 20 december zullen we een beter zicht hebben op de intenties van de betreffende kandidaat-adoptanten.

Voor wat de subsidieregeling betreft, is het belangrijk aan te geven wat deze precies inhoudt. De subsidieregeling is gebaseerd op een meerjarenovereenkomst tussen Kind en Gezin en de adoptiedienst Ray of Hope, die inging op 1 december 2009 en loopt tot einde maart 2013. Met deze overeenkomst heeft de Vlaamse overheid een ernstig engagement genomen ten aanzien van de kandidaat-adoptieouders. Alle kandidaat-adoptieouders hebben tussen 1 december 2009 en 31 maart 2013 de kans om hun bemiddelingsovereenkomst stop te zetten, met terugbetaling van de in aanmerking komende kosten.

Ook de dossiers die momenteel nog lopen – de 12 gezinnen die u aanhaalt –, hebben nog altijd die mogelijkheid, en dit tot 31 maart 2013. Bovendien krijgen zij de kans om hun intenties en verwachtingen met de bevoegde adoptiedienst te bespreken, rekening houdende met de geraamde wachttijd vooraleer er een kindtoewijzing kan komen.

Voor alle duidelijkheid: de nog lopende dossiers zullen ook na 31 maart 2013 verder worden afgewerkt door adoptiedienst Ray of Hope, en dit op dezelfde wijze als voor die datum. De enige wijziging bestaat erin dat gezinnen die vandaag beslissen om door te gaan met hun adoptieproject, maar na 31 maart 2013 toch zouden wensen om hun overeenkomst te beëindigen, niet meer zouden kunnen rekenen op een terugbetaling van gedane kosten, in het bijzonder de prestatievergoeding die zij aan de voormalige adoptiedienst Horizon betaalden. Het Vlaams Centrum voor Adoptie zal samen met Ray of Hope de zaak bekijken, nadat duidelijker is wat de precieze wachttijden en vragen zijn van de betrokken gezinnen.

Voor alle duidelijkheid en concluderend stellen we dus: de subsidieovereenkomst stopt in principe in maart. Het Vlaams Centrum voor Adoptie heeft gevraagd om zicht te krijgen op het aantal dossiers dat er dan nog open zal zijn en wat er in de individuele dossiers op dat ogenblik nog te doen is. Afhankelijk hiervan zal Kind en Gezin al dan niet nog middelen vrijmaken om ervoor te zorgen dat alle dossiers op een kwaliteitsvolle manier afgehandeld worden, want dat is uiteraard uiteindelijk de bedoeling.

De voorzitter: Mevrouw De Wachter heeft het woord.

Mevrouw Else De Wachter: Minister, ik dank u voor het antwoord. Het is me echter nog niet helemaal duidelijk. Als ik het goed begrepen heb, krijgen mensen die een dossier hebben opgestart bij het adoptiebureau tussen december 2009 en 31 maart 2013 en beslissen om te stoppen met het dossier, een terugbetaling van de tot dan gemaakte kosten. (*Instemming van minister Jo Vandeurzen*)

Het is niet zo dat eventueel wordt bekeken of ze op een andere lijst kunnen terechtkomen, maar het gaat zuiver over de terugbetaling van de kosten. (*Instemming van minister Jo Vandeurzen*)

Minister Jo Vandeurzen: Dat is de kwestie van de subsidies.

Mevrouw Else De Wachter: De families die beslissen om voort te gaan, krijgen nog altijd de mogelijkheid om hun dossier te laten afwerken tot het kindje aankomt in België? (*Instemming van minister Jo Vandeurzen*)

Dat is duidelijk.

Minister Jo Vandeurzen: Ik ga gewoon verder op de informatie die de Vlaamse Autoriteit mij geeft. Ik kan alleen maar bevestigen wat ze voor mij op papier hebben gezet.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

■